

408

Besluit van 26 augustus 1988, houdende wijziging van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 14 juni 1988, no. MJZ 1468016, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, en het Directoraat-Generaal Milieubeheer, directie Lucht, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken en van Verkeer en Waterstaat;

Overwegende, dat het, gelet op de problematiek van de verzuring van het milieu en met het oog op de kwaliteit van de buitenlucht, en mede ter uitvoering van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 30 maart 1987 (PbEG L91) tot wijziging van richtlijn 75/716/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen, wenselijk is ter beperking van de luchtverontreiniging door zwaveldioxide, de eisen gesteld aan het zwavelgehalte van gasolie aan te scherpen;

Gelet op de artikelen 13 en 88, eerste, derde en vierde lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1981, 411);

Gehoord de Centrale raad voor de milieuhygiëne (advies van 3 juli 1987);

De Raad van State gehoord (advies van 9 augustus 1988, no. W08.88.0330);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 24 augustus 1988, no. MJZ 2488016, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, en het Directoraat-Generaal Milieubeheer, directie Lucht, uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken en van Verkeer en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit zwavelgehalte brandstoffen (Stb. 1974, 549) ¹ wordt als volgt gewijzigd.

A. In artikel 1, eerste lid, onder a, wordt «0,3%» vervangen door: 0,2%.

B. In artikel 2, derde lid, wordt «eisen met betrekking tot de uitwerp» vervangen door: gestelde eisen met betrekking tot de uitwerp.

C. In de artikelen 3, eerste lid, 5 en 5a wordt «Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne» vervangen door: Onze Minister.

ARTIKEL II

A. Artikel I, onder A, is met betrekking tot het ten verkoop aanbieden, verkopen of afleveren van gasolie afkomstig uit voorraden die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit, worden aangehouden,

a. door de Stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieprodukten, krachtens de Wet voorraadvorming aardolieprodukten (Stb. 1986, 675), eerst van toepassing met ingang van 1 oktober 1990;

b. bij de tussenhandel, eerst van toepassing met ingang van 1 januari 1989.

B. Artikel I, onder A, is niet van toepassing op het als brandstof gebruiken van gasolie als bedoeld in dit artikel, onder A, en op gasolie die door de gebruiker op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in voorraad wordt gehouden.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 oktober 1988.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 10 april 1987, Stb. 164.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 september 1988 nr. 177

ARTIKEL IV

De tekst van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 26 augustus 1988

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

Uitgegeven de *dertigste* augustus 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

1. Algemeen

Met het oog op de bestrijding van de verzuring van het milieu is een doelstelling geformuleerd voor de vermindering van de depositie van verzurende stoffen, waaronder zwaveldioxide (SO₂).

In het Indicatief Meerjaren Programma Lucht 1985-1989 (IMP-L)¹ is een pakket van maatregelen beschreven waarmee een vermindering van de emissie van verzurende stoffen wordt bereikt die, mits de ons omringende landen eveneens maatregelen nemen, voor wat SO₂ betreft het aandeel in de depositie in 2000 aanvaardbaar verlaagt, zij het nog niet voldoende.

Een aantal van deze maatregelen is inmiddels reeds genomen bij de stationaire bronnen (Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1987, 164), Besluit emissie-eisen NO_x salpeterzuurfabrieken (Stb. 1987, 329)), en bij mobiele bronnen (de gedifferentieerde heffingen voor gelode en ongelode benzine in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1988, 133), Wet houdende tijdelijke fiscale maatregelen ter bevordering van het gebruik van ongelode benzine en de aankoop van schone en van beperkt schone personenauto's (Stb. 1986, 112) en de uitvoeringsbesluiten bij deze wetten).

Een verlaging van het toegestane zwavelgehalte van gasolie vormde een integraal onderdeel van dit maatregelenpakket. Bij een totale SO₂-emissiebeperking met ongeveer 150.000 ton werd uitgegaan van het zwavelgehalte van gasolie van 0,3 naar 0,15%. Voor een dergelijke verlaging is evenwel eerst een wijziging van de Europese Richtlijn 75/716/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen (gasolie)² nodig. In het overleg over een wijziging bleek overeenstemming over een verlaging van het zwavelgehalte tot 0,15% niet mogelijk. Wel kon overeenstemming worden bereikt over een richtlijn waarin de communautaire eis voor het zwavelgehalte wordt vastgesteld op 0,3% te bereiken uiterlijk 1 januari 1989, en waarin het in een uitzonderingsartikel aan de lid-staten wordt toegestaan het gebruik van gasolie met een maximaal zwavelgehalte van 0,2% verplicht te stellen

«- binnen de zones die zij overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 80/779/EEG van de Raad van 15 juli 1980 betreffende grenswaarden en richtwaarden van de luchtkwaliteit voor zwaveldioxide en zwevende deeltjes, gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Spanje en Portugal, hebben vastgesteld;

- waar artikel 5 van genoemde richtlijn van toepassing is;
- waar voor het zwavelgehalte van gasolie wegens schade aan het milieu of het nationale erfgoed die is veroorzaakt door de totale emissies van zwaveldioxide, een lagere waarde moet worden vastgesteld

Deze richtlijn tot wijziging van richtlijn 75/716/EEG is vastgesteld op 30 maart 1987 (87/219/EEG)³ en leidt ertoe dat gasolie met een hoger zwavelgehalte dan 0,3% c.q. 0,2% niet in de handel mag worden gebracht.

Alle drie in de richtlijn genoemde gronden zijn voor de Nederlandse situatie relevant. Nederland heeft in april 1985 in het kader van de voorbereiding van het Besluit luchtkwaliteit zwaveldioxide en zwevende deeltjes (zwarte rook) (Stb. 1986, 78) ter uitvoering van richtlijn 80/779/EEG⁴, de Europese Commissie in kennis gesteld van het feit dat het Nederlands grondgebied als zone, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van genoemde richtlijn, wordt beschouwd. Voorts is, zoals aangegeven in de nota van toelichting bij het Besluit luchtkwaliteit zwaveldioxide en zwevende deeltjes (zwarte rook), bij het vaststellen van strengere

¹ Kamerstukken II 1984/85, 18 605, nrs.

1-2

² PbEG L 307/22 van 27 november 1975.

³ PbEG L 91 van 3 april 1987.

⁴ PbEG L 229 van 30 augustus 1980.

waarden dan de grenswaarden uit richtlijn 80/779/EEG, toepassing gegeven aan artikel 5 van die richtlijn.

In verband hiermede en in verband met de rol die de verlaging van het zwavelgehalte van gasolie is toebedeeld bij het beleid ter bestrijding van de verzuring, heeft Nederland bij de vaststelling van de richtlijn tot wijziging van de richtlijn betreffende gasolie, verklaard voornemens te zijn zich te beroepen op de mogelijkheid om een maximaal zwavelgehalte van 0,2% verplicht te stellen ter bescherming van het milieu van zijn grondgebied en uiterlijk 1 januari 1989 passende maatregelen te nemen.

België, Duitsland, Luxemburg en Italië hebben dezelfde verklaring afgelegd. De hoeveelheid SO₂ die door de verlaging van het zwavelgehalte wordt vermeden bedraagt bij het thans voor 2000 verwachte gasolieverbruik van ca. 5 mln. ton, ca. 10.000 ton per jaar. Dat wil zeggen ongeveer evenveel als volgens het IMP-L met de verlaging van het zwavelgehalte tot 0,15% zou worden bereikt bij het destijds verwachte gasolieverbruik voor 2000. De SO₂-emissies die als gevolg van het gebruik van gasolie nog resterend na verlaging van het zwavelgehalte zijn volgens huidige berekeningen ca. 20.000 ton. In het IMP-L werd die restuitworp nog geschat op 10.000 ton.

De Europese Commissie is gelijktijdig met de publikatie van het concept van het onderhavige besluit in de Staatscourant (1987, 119), van de inhoud van het onderhavige besluit op de hoogte gesteld.

In de gewijzigde richtlijn betreffende gasolie is een uitzondering opgenomen voor gasolie bestemd om in de raffinage-industrie te worden verwerkt. Deze uitzondering is in het vigerende besluit reeds gedekt door het gestelde in artikel 1, tweede lid, onder a, waar wordt bepaald dat het verbod op het in de handel brengen van (onder meer) gasolie niet geldt als deze anders dan als brandstof in Nederland wordt gebruikt. Gasolie die in een raffinaderij wordt verwerkt, wordt niet als zodanig als brandstof maar als grondstof gebruikt.

Ten slotte zij nog opgemerkt dat uiterlijk drie jaar na de huidige wijziging van de gasolierichtlijn de Commissie, in het licht van nieuwe gegevens over de luchtverontreiniging door SO₂, de vooruitgang bij de vaststelling van kwaliteitsdoelstellingen voor lucht, de toestand van het milieu en de effecten van luchtverontreiniging en in het licht van de situatie op de gasoliemarkt, een voorstel zal doen voor één enkele waarde, zonder afwijkingmogelijkheid, voor het zwavelgehalte. De Commissie heeft bij de betreffende bepaling in de wijzigingsrichtlijn verklaard dat die waarde beneden de nu vastgestelde communautaire waarde van 0,3% zal liggen.

Dereguleringsstoets

De regeling strekt tot uitvoering van de Europese Richtlijn 87/219/EEG van 30 maart 1987 tot wijziging van de Richtlijn 75/716/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving der Lid-Staten inzake het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen (gasolie).

De regeling vertoont voor wat betreft de werkingsfeer, de vermindering van de verontreiniging door SO₂, samenhang met het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging en het vast te stellen Besluit emissie-eisen stookinstallaties Hinderwet. Er is geen sprake van overlapping met die besluiten omdat daarin geen eisen zijn gesteld aan de SO₂-emissies bij gebruik van gasolie.

Voor de regeling worden geen nieuwe publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organen in het leven geroepen, noch worden nieuwe bestuursinstrumenten gecreëerd. De lasten die voor het bedrijfsleven en

de particuliere huishoudens door verhoging van de prijs van diesel- en gasolie voortvloeiend, zijn afhankelijk van de doorberekening van de extra fabricagekosten. De verlaging van het zwavelgehalte maakt de bouw van additionele ontzwavelingscapaciteit nodig.

Het gaat daarbij om investeringen van 200 tot 300 mln. gulden in de raffinaderijsector als geheel, bij een produktie van gasolie van ca. 16 à 20 mln. ton (waarvan ca. 4,5 à 5 mln. ton voor binnenlands gebruik). De kosten per ton gasolie worden door het bedrijfsleven geschat op ca. 5 à 6 gulden per ton.

Toelichting op de artikelen

Artikel I

Behalve de wijziging van het zwavelpercentage voor gasolie is ook nog een tweetal wijzigingen van redactionele aard aangebracht.

Artikel II

Het concept voor het wijzigingsbesluit is op 25 juni 1987, op grond van het gestelde in artikel 88, derde lid, van de Wet inzake de luchtverontreiniging (Stb. 1981, 411), in de Staatscourant (nr. 119) gepubliceerd. In verband met de naar aanleiding van die publikatie ingebrachte wensen en bezwaren van de Stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieprodukten (COVA) en namens de oliemaatschappijen, van de Olie Contact Commissie (OCC), is een overgangsregeling opgenomen. Onderdeel A, van dit artikel heeft tot gevolg dat met ingang van 1 oktober 1988 door raffinaderijen en importeurs geen gasolie meer in Nederland in de handel mag worden gebracht met meer dan 0,2% zwavel en dat in de periode tot 1 januari 1989 in het distributiesysteem de gasolie met 0,3% zwavel door die met 0,2% kan worden vervangen. De tussenhandel zal moeten kunnen aantonen dat gasolie met meer dan 0,2% zwavel vóór 1 oktober 1988 in de handel is gebracht door raffinaderij of importeur.

De overgangstermijn voor de gasolie die krachtens de Wet voorraadvorming aardolieprodukten (Stb. 1986, 675) door Stichting COVA wordt aangehouden beoogt een vervanging van die voorraden, waarvan het zwavelgehalte hoger is dan 0,2% mogelijk te maken, zonder dat dat tot extreem hoge kosten en eventuele milieunadelen in verband met versnelde vervanging leidt. De Stichting COVA is er in geslaagd de voorraden met meer dan 0,2% zwavel, die ten tijde van de publikatie van het concept voor het wijzigingsbesluit nog 500.000 ton omvatte, terug te brengen tot ca. 50.000 ton. Daarom is het niet nodig de overgangstermijn voor dit soort voorraden zoals in de Duitse Bondsrepubliek tot 1992 te laten lopen, maar kan volstaan worden met een uitzondering voor twee jaar. Degenen die de in het artikelonderdeel A, genoemde handelingen verrichten, zullen in voorkomend geval administratief moeten kunnen aantonen, dat het gasolie afkomstig uit de COVA-voorraden betreft. In de Duitse Bondsrepubliek is een zelfde soort uitzondering gemaakt in de regelgeving ter uitvoering van de EG-richtlijn.

De uitzondering in onderdeel B, van dit artikel voor de voorraden die bij inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit reeds bij de gebruiker aanwezig zijn of nadien geleverd worden uit de eerder genoemde voorraden van COVA of van de tussenhandel, is noodzakelijk omdat, zoals ook door de OCC is opgemerkt, de voorraden gasolie zich niet lenen voor vervanging of opmengen met laagzwavelige gasolie en de gebruiksduur sterk varieert en in individuele gevallen een lange periode kan betreffen. Bovendien is de controle bij het gebruik van deze

categorie brandstof bijzonder slecht uitvoerbaar. De EG-richtlijn betreft uitdrukkelijk niet het gebruik, doch slechts het in de handel brengen van gasolie. Ook in de Duitse Bondsrepubliek strekt de regelgeving zich niet uit tot het gebruik van gasolie.

Artikel III

Wat de datum van inwerkingtreding van de verlaging van het zwavelgehalte van gasolie tot 0,2% betreft, is gestreefd naar afstemming met de andere betrokken landen. De Duitse Bondsrepubliek hechtte eraan de verlaging reeds per 1 maart 1988 van kracht te doen worden. Gelijktijdig verlagen van het zwavelgehalte van gasolie in de Benelux en de Bondsrepubliek op zo korte termijn zou een gereede kans op voorzieningsproblemen hebben opgeleverd. Met de Beneluxpartners is daarom overeengekomen de verlaging van het zwavelgehalte van gasolie gelijktijdig, op 1 oktober 1988, in te voeren. Nu de keuze van de datum van inwerkingtreding is gemaakt, is een apart koninklijk besluit ter vaststelling van de inwerkingtreding, zoals in het concept-wijzigingsbesluit vermeld in artikel III, niet meer nodig.

Artikel IV

De tekst van het Besluit zwavelgehalte brandstoffen zoals deze luidt na de onderhavige wijziging, wordt integraal gepubliceerd. Dat gebeurt vooral omdat afgezien van de huidige, zeer beperkte wijziging, recent bij het van kracht worden van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Wet inzake de luchtverontreiniging het besluit ingrijpend is aangepast.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels.